

Пам'яті Лариси Черкашиної

Донецька письменниця Лариса Євгенівна Черкашина була постійним автором «Прапора». На сторінках нашого журналу друкувалися її проблемні, перейняті жагучою любов'ю до життя, бажанням втручатися в нього, нариси.

Перед тим, як стати автором книжок «Шахтарки», «В нашому місті», «Дума про людину», «Донецька бувальщина», Лариса Черкашина працювала викладачем, лектором, газетярем. За активну громадську і літературну діяльність уряд нагородив письменницю орденом Трудового Червоного Прапора і кількома медалями.

Л. Є. Черкашина померла в грудні 1962 року, не закінчивши нового роману і нарису для «Прапора». Але зовсім недавно, за місяць до смерті Лариси Євгенівни читачі могли прочитати в 11-му номері журналу її нарис «Квіти». Епіграфом до нього взято слова О. М. Горького: «Ти поїхав, а квіти, посажені тобою, лишились і ростуть».

Ці багатозначні слова цілком стосуються й нашого товариша по зброї, комуністки Лариси Черкашиної. Ми її не забудемо....

**РЕДКОЛЕГІЯ І ПРАЦІВНИКИ
«ПРАПОРА».**

З М І С Т

Віктор КОЧЕВСЬКИЙ, Юрій СИМОНОВ, Іван БАГМУТ. Батьківщина: від Тихого до Тиси	2
● МОЛОДА ПОЕЗІЯ СОЮЗУ	6
● ОБРІЇ ЛЮДСЬКОЇ ДУМКИ	
А. К. ВАЛЬТЕР. В чітх руках ти, науко!	10
● НЕЗВИЧАЙНІ СЮЖЕТИ	
П. ГОНЧАРЕНКО, Я. ШНАЙДЕР. Пароль: «Прага»	16
● ТУРНІР ЛІТОБ'ЄДНАНЬ	32
Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ. Евклід проти кібернетики!	38
● НАША ДИСКУСІЯ	
Володимир ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ. Пафос часу і літературна тема	42
Володимир БУШИН. Шляхи до образу героя	50
Юрій ЩЕРБАК. Веселощі полри все, або рецензія лікаря на поему про лікаря	55
● ЖИТТЯ І КНИГА	60
● З ЛІТЕРАТУРНОГО АРХІВУ	68
Леонід СТЕЦЕНКО. Наш Станіславський	70
Євген ГУЦАЛО. За чверть години до матчу.	75
● ПАРАЛЕЛІ І МЕРИДІАНИ	98
● ХРОНІКА	100
І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеоло- гічний словник	101
Юрій МАХНЕНКО. Нові орбіти	109

ЖУРНАЛ „ЗНАМЯ“ № 1
(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Технічний редактор О. М. Бріккер

Харківське книжкове видавництво.

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 07924. Здано до набору 20/X 1962 р. Підписано до друку 24/I-63 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,24. Зам. 4-1879. Тир. 7800. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т

З народом!	1	Віталій ХОЛОД. Незабудки. Оповідання	48
Ігор МУРАТОВ. З маркою харківською, з міркою все-союзною	2	● ЖИТТЯ І КНИГА	49
Василь МИСИК. Поезії	3	● ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ	49
● ЛЮДИНОЗНАВЧИЙ ТАЛАНТ.	8	● ХРОНІКА.	53
Юрій ШОВКОПЛЯС. Лікарю, викинь себе самого! Роман	9	● НЕЗВИЧАЙНІ СЮЖЕТИ.	
Микола ЛЮБАР. Вишневий цвіт. Поезії	17	П. ГОНЧАРЕНКО, Я. ШНАЙДЕР. Пароль: «Прага». Документальна повість. Закінчення	54
● ПОЗНАЙОМТЕСЬ:		● ПРОБЛЕМИ ЕСТЕТИКИ.	
Валерій ГУЖВА. Поезії	20	Віктор РОМАНЕНКО. Чуття краси не знає меж.	68
● ОФІЦЕРИ-НОВОБРАНЦІ.		● СПОРТИВНИЙ ОГЛЯД.	
Ів. МІРОШНИКОВ. В краю космодромів. Чайна над басейном. Поезії	28	В. РОВЧАН. Філософія успіху і невдач.	73
В. ПЕТРОВ. Йду на посадку. Оповідання	28	● НА РІЗНИХ МЕРИДІАНАХ	
● СТИЛ З ГОСТРИМИ КУТАМИ.		А. ГОРЯЇНОВ. Це сталося завтра... Пам'флет	78
Чого нервує директор, або про матеріальний резерв морального фактора	32	● ГУМОР І САТИРА	
● НАША ДИСКУСІЯ.		Борис ХАРЧУК. Марсіянчик і Бомбеус	82
Михайло РУДНИЦЬКИЙ. Глибін і мілина психологізму	37	І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеологічний словник	102
Роберт ТРЕТЬЯКОВ. Діалектика	42		

ЖУРНАЛ „ЗНАМЯ” № 2 (На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря

Технічний редактор О. М. Брінкер

Харківське книжкове видавництво.

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 07989. Здано до набору 20/XII 1962 р. Підписано до друку 21/II 1963 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7. Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,82. Зам. 4-3071. Тир. 8000. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т

Григорій КРИВДА. Дума про матір	2
Лариса ВОЛОШИНА. Притишена ласка. <i>Поезії</i>	12
Валентина ІКАЧЕНКО. Засніжені поля. <i>Поезії</i>	17
Агата ТУРЧИНСЬКА. Подруга. <i>Поезії</i>	18

● СБРИЇ ЛЮДСЬКОЇ ДУМКИ

Мозо. „якою ти будеш!	33
Олег ОРАЧ. <i>Поезії</i>	42
Василь СТУС. <i>Поезії</i>	42
Микола КОЛІСНИК. <i>Поезії</i>	42
Леонід ЗАПАТА. Вікно. <i>Поезії</i>	42
Юрій ШОВКОПЛЯС. Лікарю, вилікуй себе самого! <i>Роман. Продовження</i>	44
Ігор МУРАТОВ. З нових поезій	76

● УВАГА, ШКОЛА!

Ю. БАГЛІЙ. Учень — студент — інженер	79
--	----

● ЗА МИСТЕЦТВО ВИСОКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ІДЕЙНОСТІ

ЩЕДРИСТЬ. До 50-річчя з дня народження В. Козаченка.	88
--	----

● ЖИТТЯ І КНИГА

● ХАФКІВ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ

М. ФАЙБИШЕНКО. Косиничине дозвілля	94
М. КАВАЛЕРІДЗЕ. «Сашко»	96

● ВІДВОЙОВАНО У ФАНТАСТІВ

«Льодовий дім».	98
-------------------------	----

● ХРОНІКА

.	99, 109
-----------	---------

● СПОРТ

Евг. РУБІН. Ода хокею	100
Футбол. «Авангард». 1963	104

● ЛАСКАВО ПРОСИМО!

.	107
-----------	-----

● НА РІЗНИХ МЕРИДІАНАХ

І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеологічний словник	108, 109
.	110

Фото М. Тура.

ДЕВИЦА

Красная девица (поет.) — красна дівчина (дівка, давн. — панна); (в піснях і обрядах) — красна дівиця.

ДЕВИЧЕСТВО

Покидає девичество — дівування здавати.

Прожить девичью жизнь — віддівувати, здівувати дівочтво; відбуди дівочі літа.

Прошли, миновали девичьи лета — минулося дівування (дівуваннячко).

ДЕВКА

Бой-девка (розм.) — козир-дівка (зух-дівка); вогонь-дівка; вогонь, а не дівчина (дівка); відважна дівчина (дівка).

Засидеться в девках (розм.) — засидітися дівкою; задівувати[ся]; довго дівувати.

Состариться в девках (розм.) — посівіти в дівках (дівкою); (образн.) — додівуватися до сивої кося (до сівого волосу, волосся, поки й коси побіліють); (образн. жарт.) — на пні посівіти; на висадки зостатися (лишитися).

Уличная девка, гулящая [девка] (вульг. застар.) — повія (хльорка, паплюга, хвйда, шлюха, шльондра, лахудра, потіпах, підтіпанка)

ДЕВОЧКА

Девочка-подросток — дівчина-підліток; (розм.) — піддівок (іноді — піддівочка); (жарт.) — дівчук.

Далі буде

З М І С Т

І. ШУТОВ. Людяність і простота	2
П. ЦИБУЛЬСЬКИЙ. Рукавички	5
І. Д. МИХАЙЛИЧЕНКО. Зустрічі з Іллічем	7
● ПОЕТИЧНИЙ ВІТРАЖ	4
Борис КОТЛЯРОВ. Краса належить людині	9
Віктор КУЗЬМЕНКО, О. ЗАБГОРОДНІЙ, Олександр СТЕШЕНКО. Поезії	10, 12, 50
Микола ІЩЕНКО. Ближче — як на сто голок. Роман	14
Лідія КУЛЬБАК. Поезії	22
● ВІДВОЙОВАНО У ФАНТАСТІВ	34
В. ЧАЛИЙ. Три поверхи мужності. Нарис	54
Микола МИХАЄВИЧ, Володимир МОРГУН. Оповідання	58
Ю. МЕЖОВ. Там, за міською околицею	66
● ЛЮБОВ ДО ЖИТТЯ — НАРІЖНИЙ КАМІНЬ МИСТЕЦТВА	72
Ірина ПІТЛЯР. Купрін на Україні	77
● ЖИТТЯ І КНИГА	78
● ДО 50-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ М. КОЦЮБИНСЬКОГО	86
● ГУМОР І САТИРА	90
● ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ	96
● НЕЗВИЧАЙНІ СЮЖЕТИ	98
І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеологічний словник	109

ЖУРНАЛ „ЗНАМЯ“ № 4

(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря.

Технічний редактор О. М. Бріккер

Харківське книжкове видавництво

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевського, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 08953. Здано до набору 20/II-63 р. Підписано до друку 13/IV-63 р. Формат 84 × 108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,75. Зам. 4-326. Тир. 8000. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т

Микола ЛІСОВЕНКО. «Праяда». <i>Поезії</i>	1
Микола ІЩЕНКО. Ближче — як на сто голок. <i>Роман</i> . Закінчення	2
● ВІДВОЙОВАНО У ФАНТАСТІВ	30
● УВАГА! ШКОЛА!	
Т. НІКОЛОВ. Право на номер	34
Любомир ДМИТЕРКО. З книги «Серце і слово». <i>Поезії</i>	38
● ОБРІЇ ЛЮДСЬКОЇ ДУМКИ	
М. П. БАРАБАШОВ. Наука сьогодні і завтра	40
Біла межі живого	42
● ДО ТИЖНЯ ЛИТОВСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	
Едуардас МЕЖЕЛАЙТІС. <i>Поезія</i>	46
Олександр ЛУКАШЕНКО. Життя і смерть — поряд. <i>Парти- занські бувальщини</i>	48
Микола СИНГАТІВСЬКИЙ. <i>Поезії</i>	64

До 80-річчя Д. Бедного	65
● ЖИТТЯ І КНИГА	66
● ХАРКІВ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ	
Василь КОСЯН. Шевченко і харків'яни	71
● В КАЛЕЙДОСКОПІ ЛІТЕРАТОРА	
Фіаско з наказу!	73
● НЕЗВИЧАЙНІ СЮЖЕТИ	
Сергій МУШНИК. <i>Поезія</i>	76
Володимир МІХАНОВСЬКИЙ. Таємниця однієї лабораторії. Розгадка Плутона. <i>Оповідання</i>	78
● З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ	
Жорж СІМЕНОН. Невдача комісара Мегре. <i>Роман</i>	84
● ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ	36, 104
І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фра- зеологічний словник }	106

ЖУРНАЛ «ЗНАМЯ» № 5
(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря.

Технічний редактор. О. М. Бріккер.

Харківське книжкове видавництво.

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 08994. Здано до набору 20/III 1963 р. Підписано до друку 29/IV 1963 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,56. Зам. 4-495. Тир. 8100. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

Добивається, добитися чого от кого-либо — домогтися, домогтися чого від кого.

Добитися толку — дійти пуття; добитися толку.

Добитися чого-либо криком, розговором, хожде-
нием... — (крім аналог. опис. висл. ще) — ви-
кричати, вибалакати, виходити... що.

Добитися чого-либо с допомогою денег — добитися
(домогтися) чого грошіма (грошми).

Добьюсь во что бы то ни стало — за всяку ціну
доб'юся (дінуся) [свого]; не я буду, щоб я не доб'уся.
ДОБИРАТЬСЯ

Добираться, добаться до истины (правды)
(перен.) — добира́тися, добра́тися до істини; доходи-
ти, дійти істини (правди).

Добратсья до смысла — добра́тися (дійти) до
су́ті; дорозу́мітися.

Далі буде

З М І С Т:

Ідейність — душа мистецтва	1
Анатолій РОЖКО. <i>Поезії</i>	2
Олесь ЮРЕНКО. Ранок у Хомутці <i>Поезія</i>	7
Володимир ГЕТЬМАН. <i>Поезії</i>	9
Юрій ШОВКОПЛЯС. Лікарю, викинь себе самого! <i>Роман. Продовження</i>	13
Михайло МАСЛО. <i>Поезії</i>	46
УВАГА! ШКОЛА!..	
Г. Е. ЗІЛЬБЕРМАН. «Мастір ділення» й третьокласник	47
ЛЮДИНА, ЯКУ ВИ ЗНАЄТЕ В ОБЛИЧЧЯ	
Григорій СТЕЦЕНКО. Вогнеборці	50
Оп. БАНДУРКО. <i>Поезії</i>	53
БУДНІ НАУКИ	
Електрон одягнув спецілку	54
ОБГОВОРЮЄМО ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ	
Михайло ОСТРИК. Як розуміти романтику!	57

ЗДОБУТКИ ВЧАТЬ

В. ЄФІМОВ. Луначарський про художнє новаторство . 64

ЖИТТЯ І КНИГА 71

Іванові БАГМУТУ — 60 77

ХРОНІКА 78

ЛЮДИ В СИНІХ ШИНЕЛЯХ

А. КАРАБАЄВ. Три рецепти. Засідка 79

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ 87

ВІДВОЙОВАНО У ФАНТАСТІВ 88

З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ

Жорж СІМЕНОН. Невдача комісара Мегре. Роман. .
Продовження 89

САТИРИЧНА ШРАПНЕЛЬ 102

І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фра-
зеологічний словник 106

ЖУРНАЛ «ЗНАМЯ» № 6

(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря

Технічний редактор О. М. Бріккер

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 17686. Здано до набору 20/III 1963 р. Підписано до друку 7/VI 1963 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,83. Зам. 4-586. Тир. 8.000. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т

ПАРТІЯ — БЕЗСМЕРТЯ НАШОЇ СПРАВИ

Володимир СОСЮРА. Партії. <i>Поезія</i>	2
Віктор ЛАГОЗА. Нащо мені гортати анкети. <i>Поезія</i>	2
Євген ЛЕТЮК. Йдуть за тобою хоробрі. <i>Поезія</i>	2
Юрій СИМОНОВ. Комуніст. <i>Поезія</i>	3
Станіслав ШУМИЦЬКИЙ. Віра, Надія, Любов. <i>Поезія</i>	3
Юрій СЕРДЮК. Я бачу його... <i>Поезія</i>	3
Б. ВОЛЬГОВСЬКИЙ. Людина нової ери	4
Іван МІРОШНИКОВ. День народження. <i>Поезія</i>	5
О. А. КОРНЕЄВ. «Ленін тисячу разів мав рацію...»	10

60 РОКІВ ТОМУ В ХАРКОВІ

В. СОЛОДОВНИКОВ. Напередодні. <i>Репортаж з Харківського історичного музею</i>	11
---	----

СОЛДАТИ ПАРТІЇ

Я. БЛУДОВ. Всеукраїнський староста	14
Данило БАКУМЕНКО. Любов космонавта. Ливарний цех у Куряжі. <i>Поезія</i>	17
Юрій ШОВКОПЛЯС. Лікаря, викликай себе самого! <i>Роман.</i> <i>Продовження</i>	19
Микола ПОДОЛЯН. Кохання. Весняна ніч. <i>Поезія</i>	48
АТОМ ПІДТВЕРДЖУЄ МАРКСА. Чергова зустріч в редакції	49

ДО 70-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВОЛОДИМИРА МАЯКОВСЬКОГО

М. ЧЕРНЯКОВ. Серцем в партії, з партією в серці	54
Олександр КОВАЛЬЧУК. Житиме! Одна доба. <i>Оповідання</i>	58
Олександр МОТОРНИЙ. Хотинина музика. <i>Оповідання</i>	65
Харків, біля пам'ятника Пушкіну. <i>Репортаж</i>	67
А. КАРАВАЄВ. «Електра» — зірка четвертої величини	68
ХРОНІКА	72
ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ	73
ПЕРЕДЗІЗДІВСЬКИЙ ОГЛЯД СИЛ Михайло НЕЧАЙ. Джерела героїзму. Про твори письменників Придніпров'я	78
ЖИТТЯ І КНИГА	84
ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ	87
ДО 50-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ Андрій ЧЕРНИШОВ. Нержавіюча зброя.	88
Нестор ГАМБАРАШВІЛІ. В родині Косачів. <i>Лист з Грузії</i>	92
З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ Жорж СІМЕНОН. Невдача комісара Мегре. <i>Роман.</i> <i>Продовження</i>	96
І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеологічний словник	106

ЖУРНАЛ «ЗНАМЯ» № 7

(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря.

Технічний редактор О. М. Бріккер.

Харківське книжкове видавництво

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 16736. Здано до набору 20/V 1963 р. Підписано до друку 29/VI 1963 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,43. Зам. 4-869. Тир. 8000. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидав. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т:

ДУМА ПРО РІДНЕ МІСТО. <i>Ліричний репортаж</i>	1	ДОЛЯ ПОРУШЕНИХ ПРОБЛЕМ	
Олексій ДИКАНЬ. Після Курська — Харків!	12	Володимир ГАВРИЛЕНКО. «Лукомор'я» — невідкладна і реальна справа	76
П. І. ГОРОХОВ. Твердість воли плюс гнучкість тактики.	23	Петро ВАСИЛЕНКО. Пролісок. Етюд	80
ЛЮДИ, ЯКИХ ВИ ЗНАЄТЕ В ОБЛИЧЧЯ		РОЗДУМИ ПІСЛЯ ЧЕРВНЕВОГО ПЛЕНУМУ	
Д. ДЕМИХОВСЬКА. Бійці без шинелей.	24	Іван ГАЙДАЄНКО. Активна позиція митця.	81
Клавдія МОМОТ. Тезки.	27	Володимир БРЮГГЕН. Добра воля дослідника. Нотатки про критику	84
ІСКРИ З-ПІД МОЛОТА		ЖИТТЯ І КНИГА	91
Іван ШАРАПОВ. Збіжжя. <i>Поезія</i>	29	САТИРИЧНА ШРАПНЕЛЬ	
Юрій ШОВКОПЛЯС. Лікарю, виликуй себе самого! <i>Роман. Закінчення</i>	30	Микита ГОДОВАНЕЦЬ. <i>Байки</i>	96
Віктор КОЧЕВСЬКИЙ. <i>Поезії</i>	69	Лев ГАЛКІН. Спецлабораторія. <i>Поезія</i>	97
Павло БАЙДЕБУРА. <i>Новели</i>	70	З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ	
УВАГА! ШКОЛА!..		Жорж СІМЕНОН. Невдача комісара Мегре. <i>Роман. Закінчення</i>	98
Д. КРАВЧЕНКО. Слово про мою професію	73	І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеологічний словник.	108

ЖУРНАЛ «ЗНАМЯ» № 8
(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.
Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря

Технічний редактор О. М. Бріккер

Харківське книжкове видавництво.
Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 16819. Здано до набору 20/VI 1963 р. Підписано до друку 27/VII 1963 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7. Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,43. Зам. 4-1095. Тираж 7450. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т

дб	Федір ІСАЄВ. Поезії	1	Василь СОКІЛ. На підступах до рамп	71
дб	Майя ФІДЧУНОВА. Чужа. Оповідання	2	ЖИТТЯ І КНИГА	74
кр	Віктор ГАМАН. Через греблю. Оповідання	6	СПОГАДИ	
	Петро ВАСИЛЕНКО. Уся в цвіту. Етюд	9	Н. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКА. Зустрічі в Харкові	79
	Семен ЖУРАХОВИЧ. Петрик і його мама. <i>Маленька повість</i>	10	Станіслав ВОЛОВЕЦЬ. Шевченкові роковини в Польщі. Лист з Варшави	82
р	Надія ПРИХОДЬКО. Поезії	22	А. НОВОСЬОЛОВА-ХМЕЛЬНИЦЬКА. Так, це Кобзар!	84
рі	Микола ДАНЬКО. Поезія	22	Шлях драматурга. До 70-річчя Л. БОЛОБАНА	85
д	Марко ДІЄВ. Під білими крилами. Оповідання	23	ЗБРОЄЮ САТИРИКА. До 70-річчя М. Годованця	86
	Микола ШАПОВАЛ. Поезії	29	В. БУШИН. Сусіда через море	87
ск	Григорій ЗЛЕНКО. Мокрий гривеник. Оповідання	31	ВАШЕ ЗДОРОВ'Я	
а	Борис ЗАГОРУЛЬКО. Чотири кубинських балади	37	П. СУПРУНЕНКО. Мисливці за рослинами	94
Д	Степан ЛІТВИН. Поезії	48	Подум'яність. Пам'яті Ю. МЕЛЬНИЧУКА	96
д	В. ЧАЛІЙ. Майстер повинен посміхатися	50	З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ	
т	Іван ЧУЧА. Поезії	53	Ян НЕРУДА, Ян БОТТО, Іван КРАСКО. Поезії	97
Д	Віктор НЕРУШЕВИЧ. Поезія	53	САТИРИЧНА ШРАПНЕЛЬ:	
т	ОБРН ЛЮДСЬКОЇ ДУМКИ		Микола БІЛКУН, Степан ЧОРНОБРИВЕЦЬ, Сергій РУДИК, Федір САМОЙЛОВИЧ, Володимир ОКУНЬ, Антоніна ТОРЛЮН, Володимир КРАСНОКУТСЬКИЙ, Григорій СЕРЕДА	99
Д	М. ПОПОВСЬКИЙ. Вибух в надрах зерна	54	ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ	108
т	РОЗДУМИ ПІСЛЯ ЧЕРВНЕВОГО ПЛЕНУМУ		І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеологічний словник	109
Д	Віктор СОКОЛОВ. Віра в людину	62		
т	ХРОНІКА	66		
Д	ОБГОВОРЮЄМО ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ			
т	Володимир БАЛЕНКО. Естетика праці і творчий метод	67		

ЖУРНАЛ «ЗНАМЯ» № 9
(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. П. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка О. Шуліки.

Технічний редактор О. М. Бріккер.

Харківське книжкове видавництво

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 12793 Здано до набору 20/VII 1963 р. Підписано до друку 30/VIII 1963 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,62 Зам. 4-1196. Тир. 7350. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т:

Михайло СИЧ. <i>Поезія</i>	1
ОБГОВОРЮЄМО ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ	
В. НІКОЛАЄВ. Наш гуманізм	2
Віталій ЗЛЕНКО. <i>Поезія</i>	3
Іван ЧЕРНЕЦЬКИЙ. <i>Поезія</i>	7
Тамара КОЛОМІЄЦЬ. <i>Поезії</i>	11
Микола СКАЗБУШ. Повернення. <i>Повість</i>	12
П. ЛОБОЙЧЕНКО. Золото.	47
Володимир БЕЛЯЄВ. Несамостійні самостійники. <i>Нотатки письменника</i>	50

ОБРН ЛЮДСЬКОЇ ДУМКИ

В. КРАВЕЦЬ. Наука — проти абстракціонізму!	64
--	----

Федір ГАРІН. <i>Поезії</i>	66
--------------------------------------	----

ЛЮДИ, ЯКИХ ВИ ЗНАЄТЕ В ОБЛИЧЧЯ

Г. ЖАМОЙДО. Чотири втечі	68
Олександр ЗАВГОРОДНІЙ. <i>Поезії</i>	71
Євген БОБИЛЬОВ. Оповідання про Індію	72
По той бік екватора. <i>Фоторепортаж</i>	78

ЖИТТЯ І КНИГА	80
--------------------------------	----

ЗДОБУТКИ ВЧАТЬ

Віктор КОЧЕВСЬКИЙ. Велетень вірменської поезії	85
М. ГАРМСЕН. Людина творчої дисципліни	87

НА ДОПОМОГУ ХУДОЖНИЙ САМОДІЯЛЬНОСТІ

Георгій БАХТІН. Весна, струмочки. <i>Маленька ко- медія</i>	90
---	----

З МИНУЛОГО

О. САРАНА, Л. СТРОКОВ. Доля актриси	94
Володимир РЕЗНІК. Прокоф'єв у Нікополі	93
Петро РОТАЧ. Толстой, Едісон і хлопці з України	97

ПУБЛІКАЦІЇ

М. РОСЛИК. Перший пам'ятник Кобзареві	98
---	----

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ	99
--	----

САТИРИЧНА ШРАПНЕЛЬ

Сергій РУДИК. Творчий шлях. <i>Невесела комедія на кілька дій з епілогом</i>	100
--	-----

Іван МАНЖАРА. Свиня на пляжі. <i>Байка</i>	101
--	-----

Петро КРАСЮК. Коріння та насіння. <i>Поезія</i>	102
---	-----

ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ	99, 102, 103
-----------------------------------	--------------

І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-українсь- кий, фразеологічний словник	104
---	-----

ЖУРНАЛ «ЗНАМЯ» № 10
(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.
Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. О. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря

Технічний редактор О. М. Бріккер

Харківське книжкове видавництво.

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 16876. Здано до набору 20/VIII 1963 р. Підписано до друку 27/IX 1963 р. Формат 84×108^{1/16}. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 11,82. Зам. 4-1383. Тираж 7250. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

З М І С Т:

ЖИВЕМО В СІМ'Ї ВЕЛИКИХ

- Буяй, Дніпре! 2
А. ЗЯБРЄВ. Далеке — близьке 8

ТВОРЧИСТЬ МОЛОДИХ

- Олександр ДУДКА. *Поезії* 12
С. ВОЛОДАРСЬКИЙ, М. ФЕЩЕНКО. Революція і революційність 14
Віктор ЛАГОЗА. *Поезії* 20
Сергій ЗАВГОРОДНІЙ. До кого сміється степ. Документальна повість 22
Сергій МУШНИК. *Поезії* 46
Микола МАЛАХУТА. Стара дика груша. *Новела* 48
Олександр СОТНИК. *Поезія* 50
Василь ЗАХАРЧЕНКО. Перепелята. *Новела* 51

СОЛДАТИ ПАРТІЇ

- Володимир БЕЛЯЄВ, Олексій СНЕГОВ. Незламний більшовик 53

ОБРІЇ ЛЮДСЬКОЇ ДУМКИ

- К. К. ПЛАТОНОВ. Людина і машина... вороги чи друзі? 58

ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

- Андрій ЧЕРНИШОВ. Подвиг художника і мислителя. 64

ЗДОБУТКИ ВЧАТЬ

- Олександр МАЗУРКЕВИЧ. На ґрунті народності 68

ЖИТТЯ І КНИГА 75

- Іван ШУТОВ. Слово про поета і людину 82

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

- Виступ письменника В. Сокола обговорюють Я. Кисельов, С. Кошачевський, А. Горбенко, Г. За-любовський 84
Михайло МИЦЕНКО. Поет, пісняр, перекладач. До 60-річчя з дня народження Т. Масенка 90
Терещ МАСЕНКО. На варті століть. *Поезія* 90
Вірність меті. До 60-річчя з дня народження М. Сказбуша 92

З МИНУЛОГО

- Справа, почата в Харкові. Міцкевич і Гулак-Артемовський 93
ХРОНІКА 94

ДО МІСЯЧНИКА ЧЕХОСЛОВАЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ДРУЖБИ

- Ладіслав МНЯЧКО. Ота маленька, сумна, стара жінка 96
ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ 57, 63, 99

САТИРИЧНА ШРАПНЕЛЬ

- Петро СЛІПЧУК. Поміг. *Байка* 100
Кость ДЯЧЕНКО, Павло КЛЮЧИНА. *Мікробайки* 100
Володимир БРЮГГЕН. Літературні пародії 101
І. ВИРГАН, М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-український фразеологічний словник 103

ЖУРНАЛ «ЗНАМЯ» № 11
(На українском языке)

Головний редактор Ю. Ю. МАХНЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, П. А. БАЙДЕБУРА, І. О. ВИРГАН, К. О. ГОРДІЄНКО,
Я. В. ГРИМАЙЛО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, С. С. ЗАВГОРОДНІЙ, І. Л. МУРАТОВ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС, І. М. ШУТОВ.

Обкладинка Ю. Бондаря

Технічний редактор О. М. Бріккер

Харківське книжкове видавництво.

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 7-18-84, 7-20-54.

БЦ 16939. Здано до набору 20/IX 1963 р. Підписано до друку 29/X 1963 р. Формат 84 × 108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7.
Умовно-друк. аркуш. 10,32. Обл.-вид. аркуш. 10,72. Зам. 4-1540. Тираж 7200. Ціна 50 коп.

Харківська обласна друкарня Облвидаву. Харків, Сумська вул., 13.

37; IX-108; X-99,

Платона Во-
дя Козаченка.
а. XI-92; Юрія

Неходи. XI-83.
динки; Лариса

ІЧНИЙ

IV-109; V-106;
XII-103.

З М І С Т

Павло ЦИБУЛЬСЬКИЙ. Місячна ніч. Зоряна ніч...
Оповідання 1

Василь ЛІСНЯК. Лірична хроніка 2

ІСКРИ З-ПІД МОЛОТА

Іван ОРЛЕНКО. *Поезії* 5

З ПОЕТИЧНОГО ЩОДЕННИКА

Олександр БАРТОШ. *Поезія*. 6

Олекса ЮЩЕНКО. *Поезія* 7

Володимир ЧЕРНЕНКО. *Поезія* 7

Анатолій КУРОЧКІН. *Поезії* 8

Михайло МИЦЕНКО. Зоренад. *Голуба повість* 9

Петро РЕБРО. *Поезії* 27

Василь ОМЕЛЬЧЕНКО. Я не прощаюся з тобою.
Оповідання 29

Володимир КОБА. Ми летіли до Сонця *Новели* 41

БЕЗСМЕРТНЕ СЛОВО КОБЗАРЕВЕ

Михайло ГРЕСЬКО. Шляхи Шевченка у Франції 44

НА БАТЬКІВЩИНІ ШЕВЧЕНКА

Іван ПАДАЛКА. Скарби Тарасової землі 46

ЛЮДИ, ЯКИХ ВИ ЗНАЄТЕ В ОБЛИЧЧЯ

Василь БОЛЬШАК. Мікроклімат в Погребках 51

МОРАЛЬ І ОБОВ'ЯЗОК

Юрій МАХНЕНКО. Легенда про дві площі 58

З ДАЛЕКИХ МАНДРІВ

Іван БАГМУТ. Нотатки про Кубу 60

ТРИБУНА КРИТИКА

Гр. СИВОКІНЬ. Переконаність і переконливість
героя 74

ЖИТТЯ І КНИГА

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

До 50-річчя з дня народження Платона Воронька 88

ПРО СМАКИ СПЕРЕЧАЮТЬСЯ

Інна БЕЛЕНКОВА. Яка музика краща? 89

З МИНУЛОГО

А. М. Комашка. Репін-учитель 93

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

К. Д. ЛОГАЧОВ. Слово шкодить, слово лікує 98

САТИРИЧНА ШРАПНЕЛЬ

Федір САМОЯЛОВИЧ. О. ШЕГЛОВИТОВ. Ма-
ленькі бачки. 102

І. ВІРГАН. М. ПИЛИНСЬКА. Російсько-україн-
ська фразеологічний словник 103

Зміст журналу «Прапор» за 1983 рік 109

Василь ЛІСНЯК

ПЕРЕДЧАСНО завершив життєву
путь Василь Андрійович Ліс-
няк, талановитий поет, співець чарів-
ного Запорізького краю, багаторіч-
ний автор журналу «Прапор». Перша
збірка поезій Василя Лісняка «Сте-
пові пісні» побачила світ 1949 року,
її тепло зустріли читачі й критика.
Від книги до книги зростав і мужнів
ліричний талант письменника, в
творчості якого відбилися яскраві
прикмети сучасності, натхнення пра-
ця народу.

Поет, журналіст, вихователь моло-
дих літераторів, Василь Андрійович
усі свої сили, всю творчу енергію
віддав для розвитку української ра-
дянської літератури. Зроблене Ва-
силем Лісняком житиме в наших
серцях, як і вся приваблива постать
цієї скромної, чесної, щирої люди-
ни.

Колектив «ПРАПОРА»

Іккер

куш. 7.